

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1970-1971.

HERZIENING VAN DE GRONDWET.

10 DECEMBER 1970.

Herziening van Titel I van de Grondwet, door invoeging van een artikel 3bis, betreffende de taalgebieden.**(Verklaring van de wetgevende macht, zie « Belgisch Staatsblad », nr 44, van 2 maart 1968.)**

Ontwerp van tekst voor een artikel 3bis van de Grondwet.

VERSLAG**NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
HERZIENING VAN DE GRONDWET
UITGEBRACHT
DOOR DE H. VAN BOGAERT.**

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1970-1971.

REVISION DE LA CONSTITUTION.

10 DECEMBRE 1970.

Revision du Titre Ier de la Constitution par l'insertion d'un article 3bis, relatif aux régions linguistiques.**(Déclaration du pouvoir législatif, voir « Moniteur belge », n° 44, du 2 mars 1968.)**

Projet de texte d'un article 3bis de la Constitution.

RAPPORT**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE REVISION
DE LA CONSTITUTION
PAR M. VAN BOGAERT.**

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1970-1971.

10 DECEMBER 1970.

**Ontwerp van tekst voor een artikel 3bis
van de Grondwet.**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
HERZIENING VAN DE GRONDWET (1)
UITGEBRACHT
DOOR DE H. **VAN BOGAERT.**

MIJNE HEREN,

De Regering heeft aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers een nieuwe tekst voorgesteld voor artikel 3bis. Deze tekst wijkt alleen af van de tekst, die door de Senaat op 9 juni 1970 werd goedgekeurd, in verband met het derde lid van het toen aangenomen artikel. Dit derde lid luidde : « Het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad strekt zich uit over het grondgebied van de negentien gemeenten van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad ». Het ligt in de bedoeling van de Regering om deze aangelegenheid bij wet te regelen.

Voor het overige is de tekst van het reeds door de Senaat goedgekeurd artikel behouden.

In de Commissie voor de Herziening van de Grondwet van de Senaat is een vrij uitvoerige bespreking ontstaan over de vraag of het tweede lid van de huidige tekst toelaat aan bepaalde gebieden een speciaal statuut te verlenen op taalgebied. Het eerste lid duidt de vier taalgebieden aan. Het tweede lid luidt : « Elke gemeente van het Rijk maakt deel uit van één van deze taalgebieden ».

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De heren Struye, voorzitter; Calewaert, Custers, De Baeck, Dehousse, de Stexhe, Dua, Herbiet, Housiaux, Hulpiau, Jottrand, Lagasse, Pierson, Risopoulos, Rombaut, Van Cauwelaert, Vandekerckhove, Vanderpoorten, Van Hoeylandt en Van Bogaert, verslaggever.

R. A 7518

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

133 (Zitting 1970-1971) : Ontwerp van tekst geamendeerd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1970-1971.

10 DECEMBRE 1970.

**Projet de texte d'un article 3bis
de la Constitution.**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE REVISION
DE LA CONSTITUTION (1)
PAR M. **VAN BOGAERT.**

MESSIEURS,

Le Gouvernement a soumis à la Chambre des Représentants un nouveau texte de l'article 3bis. La seule différence qu'il présente avec celui qui fut adopté par le Sénat le 9 juin 1970 concerne le troisième alinéa. Cet alinéa était rédigé comme suit : « La région bilingue de Bruxelles-Capitale s'étend sur le territoire des dix-neuf communes de l'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale ». Le Gouvernement considère que cette question doit être réglée par la loi.

Pour le surplus, le texte de l'article est maintenu, tel qu'il avait été adopté par le Sénat.

Au sein de votre Commission, une discussion fort large s'est engagée sur le point de savoir si le deuxième alinéa du texte actuel permet de doter certains territoires d'un statut linguistique spécial. Le premier alinéa énumère les quatre régions linguistiques. Le deuxième est libellé comme suit : « Chaque commune du Royaume fait partie d'une de ces régions linguistiques ».

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. Struye, président; Calewaert, Custers, De Baeck, Dehousse, de Stexhe, Dua, Herbiet, Housiaux, Hulpiau, Jottrand, Lagasse, Pierson, Risopoulos, Rombaut, Van Cauwelaert, Vandekerckhove, Vanderpoorten, Van Hoeylandt et Van Bogaert, rapporteur.

R. A 7518

Voir :

Document du Sénat :

133 (Session de 1970-1971) : Projet de texte amendé par la Chambre des Représentants.

Sommige leden waren van mening dat het door deze tekst uitgesloten is aan bepaalde gebieden een speciaal statuut te verlenen dat hen buiten een van de vier taalgebieden zou plaatsen. Zoals hij werd gesteld moeten alle gemeenten tot een bepaald taalgebied behoren. Door enkele leden wordt er ook op gewezen, dat een dergelijke redactie van artikel 3bis praktisch op een afwijking neerkomt van de aangenomen tekst van artikel 1, 4^e lid, waardoor het mogelijk is bepaalde gebieden door een wet aan de indeling in provincies te onttrekken en deze een speciaal statuut te verlenen. Zij werpen op dat het beter zou zijn het tweede lid van artikel 3bis te schrappen.

Andere leden delen deze mening niet. Zij zijn van oordeel dat het inderdaad wenselijk is, dat de Grondwet vermeldt, dat iedere gemeente tot een der taalgebieden behoort. Artikel 1, vierde lid, heeft betrekking op een andere hypothese. Het laat toe aan een bepaald gebied een bijzonder statuut te verlenen en zij oordelen dat dit zeker mogelijk wordt gemaakt door vernoemd artikel, omdat het uitdrukkelijk is voorzien geworden. Enkele leden onderstrepen trouwens dat de wetgever in de toekomst door zijn wetgeving zonder twijfel de interpretatie van de twee teksten kan geven en dat het hem in ieder geval mogelijk is door een wetgevende maatregel artikel 1, 4^e lid, in voornoemde zin toe te passen.

De nieuwe tekst van artikel 3bis, zoals hij door de Kamer van Volksvertegenwoordigers werd overgezonden, werd met 12 stemmen bij 2 onthoudingen aangenomen.

Dit verslag is met algemene stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever,
E. VAN BOGAERT.

De Voorzitter,
P. STRUYE.

Des membres ont estimé que ce texte exclut l'octroi à certains territoires d'un statut spécial les plaçant hors des régions linguistiques prévues. Tel qu'il est rédigé, il implique nécessairement que toute commune doit faire partie d'une région linguistique déterminée. Plusieurs commissaires ont fait observer que cette rédaction de l'article 3bis s'écarte, en fait, du 4e alinéa de l'article 1er, tel qu'il a été adopté, lequel permet de soustraire par une loi certains territoires à la division en provinces et de les soumettre à un statut propre. Ils ont déclaré qu'il vaudrait mieux supprimer le deuxième alinéa de l'article 3bis.

D'autres membres ne partagent pas cette opinion, car ils estiment, au contraire, que la Constitution doit dire que chaque commune fait partie de l'une des régions linguistiques. Le quatrième alinéa de l'article 1er vise une autre hypothèse. Il permet de soumettre un territoire déterminé à un statut spécial et les intervenants estiment que cela n'est nullement exclu par l'article en discussion, puisque la chose a été expressément prévue. Plusieurs membres soulignent d'ailleurs que le législateur pourra sans aucun doute interpréter ces deux textes et qu'en tout cas, il aura la faculté d'appliquer, par une mesure législative, le 4e alinéa de l'article 1er dans le sens visé ci-dessus.

Le nouveau texte de l'article 3bis, tel qu'il a été transmis par la Chambre des Représentants, a été adopté par 12 voix et 2 abstentions.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
E. VAN BOGAERT.

Le Président,
P. STRUYE.